

Göteborgs Stad

Stadsbyggnadskontoret

Samrådsredogörelse

2009-05-25
Datum: 2009-06-09
Diarienummer: 0740/06

Distrikt Söder, Plangruppen

Camilla Lidholm
Telefon: 031-368 19 46
E-post: formamn.efternamn@sbk.goteborg.se

Program för detaljplan Bostäder inom Styrso 1:104 och 1:96 mfl inom stadsdelen Södra Skärgården i Göteborg

Samrådsredogörelse för program

Genomförande

Stadsdelsnämnden i Södra skärgården beslöt i mars 2008 att upprätta program samt genomföra samråd om program för bostäder inom Styrso 1:104 och 1:96 mfl. Förslaget har sänts för yttrande enligt bifogad lista över samrådskrets, bilaga 1, under tiden 5 november till 16 december 2008.

Förslaget har varit utställt på stadsbyggnadskontoret och på stadsförvaltningen, Södra skärgården under samma tid. Öppet hus hölls på stadsdelskontoret den 18 november, 2008.

Sammanfattning

Samtliga begärda yttranden, utom från Göteborg Energi Fjärrvärme, Göteborg Energi Nät, Kretsloppsnämnden, Stadsdelsnämnden Södra Skärgården, Svenska Kraftnät samt Skanova Nätplanering har kommit in.

Synpunkter som inkommit gäller brister kring beskrivningar av de landskapliga värden samt naturmiljö- och kulturmiljövärdena på platsen. Länsstyrelsen påpekar här att det är viktigt att placeringen av de nya husen utgår från det traditionella sättet att bygga hus på öarna/kusten samt att planförslaget ska beskriva hur de landskapliga värdena hanteras i förslaget.

Länsstyrelsen påpekar även att ställning inte kan tas till planens lämplighet ur hälsosynpunkt innan tillståndsprövningen för försvarets är klar.

Trafikkontoret anser att parkeringssituationen på Saltholmen är mycket ansträngd och att denna måste lösas innan fler bostäder kan tillkomma. Stadsbyggnadskontoret

beskriver situationen i planhandlingarna och de boende föreslås erbjudas att ingå i en bilpool med platser på Saltholmen.

Sakägare och boende i området har i huvudsak framfört att bebyggelsens placering och gestaltning inte hör hemma på Styrso.

Framförda synpunkter har till stor del kunnat beaktas. Stadsbyggnadskontoret anser dock att huvuddragen i gestaltningen och placeringen är väl anpassat till platsen och på ett positivt sätt bidrar till platsen. Området ligger väl avgränsat och utgör en tydlig enhet varför bebyggelsen med fördel kan ges en modernare gestaltning. Byggnadernas placering i det stora landskapsrummet är väl studerat och anpassat för att minimera ingreppen i naturen. Med de föreslagna envånings husen på höjderna ligger bebyggelsen trots allt under topparna på omgivande bergknallar och bryter därmed inte landskapsbilden.

Det är viktigt hur nya byggnader anpassar sig till landskapet i den stora skalan. Den traditionella bebyggelsen har grupperats i de låglänta delarna mot vattnet, på senare tid har bebyggelsen klättrat högre och högre upp på bergen. Vare sig ett nytt hus fogas till ett befintligt område eller flera nya hus byggs samtidigt instämmer Stadsbyggnadskontoret i att det är av mycket stor vikt att fundera igenom hur området som helhet kommer att upplevas.

Stadsbyggnadskontoret anser att det är viktigt och mer givande att fundera över husens relation till platsen än om husen har skärgårdskaraktär, som sadeltak och fasader med stående träpanel. Dessa drag anspelar på fiskarbebyggelsen från 1800-talets andra hälft, alltså bara en epok i kustbebyggelsens historia. Ska husen anpassa sig efter 1800-tals bebyggelsen måste detta motiveras väl utifrån platsens förutsättningar, annars kan den nya bebyggelsen framstå som en pittoresks kuliss.

Vid nybyggnation måste det lokala sammanhanget, den visuella omgivningen ställas mot landskapets övergripande egenskaper. I många fall är naturen, snarare än den historiska bebyggelsen, det dominerande formelementet och då är det inte alls säkert att tegelklädda sadeltak alltid måste eftersträvas.

I direkt anslutning till äldre bebyggelse kan det vara motiverat att bygga hus som smälter in snarare än kontrasterar.

Förslaget ligger i huvudsak inom privat ägda fastigheter. Under programmet har dock kommunens fastighet bearbetats in i förslaget och här rym fyra bostadshus förslagsvis totalt åtta lägenheter samt en byggnad som utöver bostadsändamål kan nyttjas för handel, kontor, skola, gruppboende eller dylikt. Detta för att tillgodose önskemål och behov inom stadsdelen.

Kopior av samtliga yttranden har överlämnats till fastighetskontoret, fastighetsägare och berörda konsulter för kännedom och ev. beaktande vid planens genomförande.

Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets kommentarer

Inkomna synpunkter har sammanfattats nedan. Synpunkterna finns i sin helhet på stadsbyggnadskontoret.

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

Fastighetsnämnden tillstyrker programmet och anser det positivt att ett uppförande av ca 25 villor och ett mindre flerbostadshus möjliggörs på Styrso.

Göteborg Energi GothNet meddelar att om intresse finns så finns möjlighet att förlägga rör och leverera bredband etc. till området.

Göteborg Vatten meddelar att anslutning av dricks-, spill- och dagvatten till allmänt ledningsnät kan ske i Kolkärrsvägen och Dammkärrsvägen. Kapaciteten på allmänt nät medger uttag av brandvatten motsvarande område A1; VAV publikation P 83

Lägsta normala vattentryck i förbindelsepunkt är +68 m. I de fall högre vattentryck önskas får detta ordnas och bekostas av fastighetsägaren.

Avlopps nätet inom kvartersmark ska utformas som duplikatsystem med skilda ledningar för dag- och dräneringsvatten respektive spillvatten.

Dag- och dräneringsvatten ska i första hand tas om hand lokalt inom kvartersmark genom infiltration eller i andra hand fördröjning och vid behov avledas till allmänt ledningsnät. Man bör eftersträva så stora gröna ytor som möjligt för infiltration.

Plankartan ska kompletteras med en lägsta höjd för anslutning med självfall.

Material för utvändiga ytor bör väljas med omsorg och oskyddade ytor av zink och koppar undvikas.

Spillvatten från Donsö och Vrångö avleds idag till Donsö avloppsreningsverk. Spillvatten från Styrso, Brännö, Asperö och Köpstadsö leds via en tryckavloppsledning till fastlandet och vidare till Gryaab avloppsreningsverk. Avloppsreningsverket på Donsö kommer inom snar framtid att läggas ned och allt avloppsvatten från Södra Skärgården avledas till Gryaab Detta för att ledningarna har nått sin kapacitetsgräns. Göteborg Vatten har samrått med Miljöförvaltningen om rådande avloppssituation men ser inget motiv till att stoppa detaljplanarbetet med följande exploatering under förutsättning att inte tillåta påkoppling av tak- och dräneringsvatten på spillvattenledning. Om den nya avloppsledningen till fastlandet inte tas i bruk under de närmaste åren kan denna ståndpunkt dock ändras.

Kommentar: Hantering av dag- och dräneringsvatten har förts in i planbeskrivningen och plankartan har kompletteras med en lägsta höjd för färdigt golv.

Kulturnämnden beskriver att det på ön Styrso finns ett stort antal fornlämningar, närmare bestämt 67 stycken. 16 av dem har kunnat bestämmas som förhistoriska boplatser och ett tiotal är förhistoriska gravanläggningar. De flesta andra utgör husgrunder från sillfiskeperioderna eller lämningar från senare tidsperioder. Boplatserna är huvudsakligen belägna högre i terrängen än 10 m över nuvarande havsytta på grund av landhöjningen sedan förhistorisk tid och de ligger ofta i sluttande dalgångar. Sådana terrängområden finns det ett flertal inom planområdet.

Den planerade bebyggelsen är tänkt att ligga i sådana terränglägen och topografiska amplituder att nya förhistoriska boplatser kan förväntas förekomma. Därför föreslår kulturförvaltningen en arkeologisk utredning inom området. Detta var också den synpunkt som framfördes av förvaltningen på startmötet och som framförts av stadsbyggnadskontoret till länsstyrelsen som har att behandla frågan

För övrigt har Kulturförvaltningen inget att erinra mot programmet.

Kommentar: Detaljplanen har kompletterats med en förstudie för kulturmiljön som visar på kulturhistoriska lämningar och avtryck i området. Studien visar att det aktuella exploateringsområdet ur fornlämnings synpunkt särskilt iögonfallande. En fornlämning är känd, nämligen Styrso socken nr 149. Den har betraktats som en fyndplats för slagen flinta men bör betraktas som en s.k. fast fornlämning och klassas som en boplatser från sten- eller bronsålder. Denna fornlämning fordrar enligt kulturminneslagen en arkeologisk förundersökning innan marken kan tas i anspråk för bebyggelse eller

liknande. Om förundersökningen visar att fornlämningen har stort vetenskapligt värde kan det även bli aktuellt med en slutundersökning och ett borttagande av lämningen.

Övriga två kulturhistoriska lämningar som upptäckts inom området har varit en inhägnad samt 4-5 st stenlämningar. Dessa bör kontrolleras vid den efterföljande arkeologiska utredningen. Först därefter kan deras kulturhistoriska betydelse helt värderas. Vare sig inhägnaden eller de fyra stensamlingarna torde vara förhistoriska, knappast heller medeltida utan sannolikt från historisk tid.

En begäran om fornminnesutredning i samband med den lämning som finns inom området har lämnats in till Länsstyrelsen av exploatören.

Lokalförsörjningförvaltningen har inga synpunkter i anledning av ärendet.

Miljöförvaltningen anser att kapitlet om naturmiljö bör utökas. Det behöver förtydligas vilka naturvärden som finns i området, intilliggande områden samt hur de påverkas av utbyggnaden. Enligt Natur-kultur-sociotop har den rödlistade fjärilen mindre blåvinge påträffats nordväst om programområdet.

Planen bör tydligare beskriva hantering av dagvatten. Lokalt omhändertagande kan vara svårt med tanke på den bergiga terrängen men fördröjningsmagasin, inklusive sedimentation eller annan enklare rening bör ordnas.

Programmet bör beskriva konsekvenserna av försvarets verksamhet inom området.

Kommentar: En naturmiljöinventering för planområdet samt angränsande område kommer att genomföras under sommaren. Detaljplanen kommer sedan att kompletteras och eventuella kompensationsåtgärder tas med till utställningsskedet.

Planhandlingarna har även kompletterats med en beskrivning av lokalt omhändertagande av dagvatten samt en utökad konsekvensbeskrivning.

Se även kommentar till Länsstyrelsen och Skaraborgs regemente.

Park- och naturnämnden anser att beskrivningen av strandskyddet ska förstärkas till nästa skede och att en rejäl zon ska hållas fri för friluftslivet. I övrigt har nämnden inget att erinra.

Kommentar: Stadsbyggnadskontoret instämmer i synpunkten och beskrivningen av strandskyddet kommer att förtydligas i samrådshandlingen. Planförslaget gör dock inget intrång i strandskyddsområdet.

Räddningstjänsten Storgöteborg meddelar att på ön är vägarna smala och kuperade vilket innebär att räddningstjänsten har speciella fordon för att ta sig fram. Ön har en deltidstation, vilket innebär en inställelse på 5 minuter. De kan göra en första insats, men för att få förstärkning tar det längre tid än normalt för övrig räddningstjänst att ta sig till platsen. Räddningstjänsten vill därför uppmärksamma på insatsmöjligheterna i händelse av en brand på Styrso är begränsade utifrån de speciella förhållanden som råder på ön. För räddningstjänstens insatser på Styrso finns en tydlig koppling mellan insatstid och fastigheters brandskydd. En lång insatstid ställer större krav på byggnadstekniska brandskydd för att hindra en spridning till grannfastighet eller motsvarande. Tillgängligheten för de räddningsfordon som finns på ön måste vara god. Det är därför önskvärt från Räddningstjänstens sida att man på hela sträckan kan mötas med lätt lastbil och flakmoped.

Brandvattenförsörjning ska anordnas i enlighet med VAV P83 och VAV P76 från svenskt vatten.

Kommentar: Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det är viktigt att fastigheternas brandskydd är god, särskilt med hänsyn till insatstiden på Styrso. Enligt Göteborg

vatten används inte VAV P 76 längre som rekommendation då den är föråldrad samt innehåller vissa felaktigheter. Brandvatten enligt VAV P 83 anordnas.

Efter samtal med Räddningstjänsten och trafikkontoret anses tillgängligheten kunna lösas genom mötesplatser utmed sträckan. Huvudgatan inom området är utformad med en rundkörnings möjlighet varför tillgängligheten tillsammans med mötesplatser anses vara god.

Trafikkontoret är i grunden positiva till förslaget med ny bebyggelse på Styrso då det ger en mer levande skärgård. Innan ytterligare bebyggelse tillkommer måste dock parkeringsproblemen på Saltholmen vara lösta.

Det är viktigt att vägsystemet dimensioneras så att sopbilen kan ta sig fram, detta gäller både vägbredder och svängradier. Även räddningstjänstens anspråk måste tillgodoses i planen.

I programmet framgår att vägarna inte kommer att luta mer än 1:12. Detta är en väldigt låg standard som bla innebär att det blir omöjligt för de flesta funktionshindrade att ta sig fram i området. Det kan också bli problem för motorfordon vid halt väglag. Dessa konsekvenser av planen måste tydligt framgå i handlingarna.

Kommentar: Området nås via en lokalväg som ligger inom kvartersmark. Då genomfart genom området ej är möjligt utformas denna med en rundkörnings möjlighet. Detta matarstråk ska ha en körbanebredd på 3,5 m med mötesplatser och en max lutning på 8%. Detta ger en vägbredd på 5,5 m vilket inkluderar körbana, stödremсор och ev. dike. Vändradier och kurvor planeras efter renhållningsfordon och räddningsfordon på ön dvs. radie 7,5 m. Lokala avvikelser på lutningar fram till enskilda hus medges dock till max 12%. Detta då avsikten är att minimera ingreppen i landskapet så väl vid placering av hus som vägar.

Parkeringssituationen på Saltholmen är ansträngd varför boende i det föreslagna området inte kan räkna med parkeringsplatser här. Avsikten är att möjlighet att ansluta sig till en bilpool ska erbjudas de boende i området.

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Lantmäterimyndigheten har inget att erinra mot förslaget.

Länsstyrelsen anser att förslag för fler bostäder på Styrso i nuläget kan bedömas lämpligt först när den pågående tillståndsprövningen för förvarets skjutfält i Göteborgs Södra skärgård är klart och eventuella bullerstörningar från förvarets verksamhet är klarlagda.

Länsstyrelsen uppmärksammar att för närvarande pågår tillståndsprövning för förvarets skjutfält i Göteborgs Södra skärgården. Ur de bullerberäkningarna som är med i ansökan framgår att riktvärdena för acceptabla bullernivåer eventuellt kan överskrida i området för flera vapenslag. Länsstyrelsen har begärt och inväntar för närvarande kompletteringar av ansökan. Därför bör kommunen överväga att avvakta med fortsatt detaljplanering enligt förslaget.

I nuläget kan Länsstyrelsen inte bedöma om en detaljplan enligt förslaget kan vara lämpligt med avseende på hälsa för det boende i de föreslagna bostäderna.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att placeringen av de nya husen utgår från det traditionella sättet att bygga hus på öarna/kusten. Att nya byggnader samspelar med naturen och inte placeras på höjder utan i dalgångar och sänkor och att det finns siktlinjer mellan husen.

Den planerade byggnationen skulle betraktas som en mindre utbyggnad i många andra planeringsområden men på Styrö får det betraktas som en större utbyggnad eftersom nya hus oftast tillkommer mer sporadiskt i denna typ av miljöer. Det är viktigt att byggnaderna volymmässigt sammanhänger med befintlig bebyggelse. Programmet illustrerar bland annat långsträckta flerbostads – hus i flera våningar vilket framstår som olämpligt och främmande i ett kustlandskap med hållmarker och andra landskapliga värden.

Den kända fornlämningen inom planområdets västra del är en fyndplats för slagen flinta, RAÄ-nummer: Styrö 149:1. Lämningen kan indikera läget för en förhistorisk boplatz. För att klargöra den faktiska förekomsten av fornlämningar inom planområdet bedömer Länsstyrelsen att en särskild utredning skall genomföras. Utredningen bör genomföras tidigt i planprocessen så att förutsättningar finns för att bevara och integrera kulturvärden i den framtida boendemiljön. Om kommunen väljer att komma med begäran till Länsstyrelsen för utförande av en särskild utredning kan Länsstyrelsen fatta det formella beslutet. Då området ligger inom riksintresseområde bör även en dokumentation av de kulturhistoriska lämningar som finns bevarade inom området utföras.

I en fördjupad studie skulle även de landskapliga förutsättningar och värdena införas och tydliga riktlinjer för fortsatt planerande av bebyggelsen i området ges.

Länsstyrelsen påpekar att vid fortsatt planarbete måste det säkerställas att kapacitet på överföring av avloppsvatten blir tillräcklig för att minimera antalet tillfällen då det bräddar. Likaså ska lokalt omhändertagande av dagvatten eftersträvas och fastställas med planbestämmelser för utjämningsmagasin helst med infiltrationsytor i syfte att binda både eventuella föroreningar och näringsämnen så det inte går orenat ut i havet. En väldefinierad avrinning bör eftersträvas.

Kommentar: Stadsbyggnadskontoret har bedömt utifrån Skaraborgs regementes kommentarer på detaljplanen samt i samråd med Styrö Utveckling AB beslutat att fortskrida med detaljplanarbetet i avvaktan på Länsstyrelsens besked. I försvarets ansökan om tillståndsprövning ligger planområdet inom det område som påverkas av försvarets verksamhet. Stadsbyggnadskontoret arbetar dock utifrån förutsättningarna att detta går att lösa då området finns med som utvecklingsområde i den fördjupade översiktsplanen för Styrö.

Stadsbyggnadskontoret anser dock att huvuddragen i gestaltningen och placeringen är väl anpassat till platsen och på ett positivt sätt bidrar till platsen. Området ligger väl avgränsat och utgör en tydlig enhet varför bebyggelsen med fördel kan ges en modernare gestaltning. Byggnadernas placering i det stora landskapsrummet är väl studerat och anpassat för att minimera ingreppen i naturen. Med de föreslagna envånings husen på höjderna ligger bebyggelsen trots allt under topparna på omgivande bergknallar och bryter därmed inte landskapsbilden.

Det är viktigt hur nya byggnader anpassar sig till landskapet i den stora skalan. Den traditionella bebyggelsen har grupperats i de låglänta delarna mot vattnet, på senare tid har bebyggelsen klättrat högre och högre upp på bergen. Vare sig ett nytt hus fogas till ett befintligt område eller flera nya hus byggs samtidigt instämmer Stadsbyggnadskontoret i att det är av mycket stor vikt att fundera igenom hur området som helhet kommer att upplevas.

Stadsbyggnadskontoret anser att det är viktigt och mer givande att fundera över husens relation till platsen än om husen har skärgårdskaraktär, som sadeltak och fasader med stående träpanel. Dessa drag anspelar på fiskarbebyggelsen från 1800-talets andra hälft, alltså bara en epok i kustbebyggelsens historia. Ska husen anpassa sig efter 1800-

tals bebyggelsen måste detta motiveras väl utifrån platsens förutsättningar, annars kan den nya bebyggelsen framstå som en pittoresks kuliss.

Vid nybyggnation måste det lokala sammanhanget, den visuella omgivningen ställas mot landskapets övergripande egenskaper. I många fall är naturen, snarare än den historiska bebyggelsen, det dominerande formelementet och då är det inte alls säkert att tegelklädda sadeltak alltid måste eftersträvas.

En utredning av de kulturhistoriska värdena på platsen har genomförts och arbetats in i samrådshandlingen. En begäran om fornminnesutredning i samband med den lämning som finns inom området har lämnats in till Länsstyrelsen av exploatören.

Planhandlingarna har kompletterats med beskrivningen av de landskapliga värdena samt anpassningar och avvägningar till följd av föreslagen bebyggelse. Stadsbyggnadskontoret har haft förhandskontakter med Länsstyrelsen för att diskutera förutsättningarna, formerna och placeringen av byggnaderna på platsen.

Planhandlingarna har kompletterats med hantering av dagvatten inom området.

Se även kommentar till Kulturförvaltningen samt Göteborg Vatten.

Svenska kraftnät har inga erinringar på planförslaget.

Fortum distribution nätplanering avvaktar att lämna yttrande tills de har sett ett detaljplaneförslag. De påpekar dock att en ny nätstation måste planeras in vid detaljplanearbetet för att kunna få en ändamålsenlig elförsörjning till de föreslagna bostäderna. Befintliga ledningar finns i Kolkärrsvägen och Dammkärrsvägen.

Kommentar: Plankartan kompletteras med plats för transformatorstation.

Skaraborgs regemente kan, under förutsättning att nedan textjusteringar genomförs, dela uppfattningarna i programmet för stadsdelen Södra Skärgården, i Göteborg.

Under rubriken Behovsbedömning ska "liten" bytas mot "begränsad" och "gränsvärden" bytas mot "riktvärden".

Kommentar: Planhandlingarna revideras utifrån Skaraborgs regementes önskemål.

Sakägare

Marita Carlsson och Peter Van Der Putten framför att:

- Att den tilltänkta vägen från Kolkärrsvägen samt två av de föreslagna husen inte ägs av exploatören för området.
- Utseendet på en del av husen inte är förenligt med den typ av skärgårdsbebyggelse som är önskvärd.

Kommentar: Mellan Kolkärrsvägen och planområdet ligger ett markområde som är uppdelad på två fastigheter, Styrso 1:413 samt samfälligheten s:28. Planen har arbetats vidare utifrån alternativet att endast en gångväg kopplar samman området med Kolkärrsvägen i denna del. Gångvägen förläggs då på samfälligheten, vars syfte är en gångmöjlighet in i området. Detaljplanen kommer att revideras så att Styrso 1:413 inte berörs till någon del.

Stadsbyggnadskontoret har i samarbete med arkitekterna studerat förslaget och förhandskontakter har hållits Länsstyrelsen för att diskutera förutsättningarna, formerna och placeringen av byggnaderna på platsen.

Framförda synpunkter har till stor del kunnat beaktas. Stadsbyggnadskontoret anser dock att huvuddragen i gestaltningen och placeringen är väl anpassat till platsen och på ett positivt sätt bidrar till platsen. Området ligger väl avgränsat och utgör en tydlig

enhet varför bebyggelsen med fördel kan ges en modernare gestaltning. Byggnadernas placering i det stora landskapsrummet är väl studerat och anpassat för att minimera ingreppen i naturen. Med de föreslagna envånings husen på höjderna ligger bebyggelsen trots allt under topparna på omgivande bergknallar och bryter därmed inte landskapsbilden.

Det är viktigt hur nya byggnader anpassar sig till landskapet i den stora skalan. Den traditionella bebyggelsen har grupperats i de låglänta delarna mot vattnet, på senare tid har bebyggelsen klättrat högre och högre upp på bergen. Vare sig ett nytt hus fogas till ett befintligt område eller flera nya hus byggs samtidigt instämmer Stadsbyggnadskontoret i att det är av mycket stor vikt att fundera igenom hur området som helhet kommer att upplevas.

Stadsbyggnadskontoret anser att det är viktigt och mer givande att fundera över husens relation till platsen än om husen har skärgårdskaraktär, som sadeltak och fasader med stående träpanel. Dessa drag anspelar på fiskarbebyggelsen från 1800-talets andra hälft, alltså bara en epok i kustbebyggelsens historia. Ska husen anpassa sig efter 1800-tals bebyggelsen måste detta motiveras väl utifrån platsens förutsättningar, annars kan den nya bebyggelsen framstå som en pittoresks kuliss.

Vid nybyggnation måste det lokala sammanhanget, den visuella omgivningen ställas mot landskapets övergripande egenskaper. I många fall är naturen, snarare än den historiska bebyggelsen, det dominerande formelementet och då är det inte alls säkert att tegelklädda sadeltak alltid måste eftersträvas.

Maurits och Monica Kjellberg anser att det är en stor utbyggnad och har följande synpunkter:

- Ifrågasätter lämpligheten i att tillåta bebyggelse som så starkt avviker från traditionell bebyggelse på Styrösö. Husen som ligger högt anser Kjellbergs inte alls kunna smälta in i landskapet utan påverka landskapsbilden.
- Hur säkerställs det att husen nyttjas för helårsboende och inte endast sommartid?
- Kjellbergs motsätter sig en väg mellan fastigheterna Styrösö 1:208 och 1:286. Kjellberg störs redan av trafiken på Kolkärsvägen som redan är relativt hårt trafikerad.

I underlaget för beslutet till att en Miljökonsekvensutredning inte behöver upprättas saknas konsekvensbeskrivning av buller från passagerarflygplan från Säve flygplats som anses var mer störande än försvarets buller. Vidare nämns heller inget om konsekvenserna den nya bebyggelsen får för den befintliga bebyggelsen.

Kommentar: Det går inte i detaljplanen att reglera om byggnaderna kommer att nyttjas för fritidsboende eller permanentboende.

I behovsbedömningen har bedömningen gjorts att förslaget inte medger betydande miljöpåverkan och att ingen särskild miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas. Dock beskrivs planens konsekvenser i planbeskrivningen. Behovsbedömningen som ligger till grund för beslutet om att förslaget inte innebär betydande miljöpåverkan har stämts av med Länsstyrelsen som är av samma uppfattning. Stadsbyggnadskontoret instämmer i att konsekvenserna för den befintliga bebyggelsen ska framgå i planbeskrivningen. I Göteborgsstads översiktsplan finns utredningar för påverkan av flygbuller från Säve flygplats, Södra Skärgården berörs inte av dessa bullerområden.

Se även kommentar till Marita Carlsson och Peter Van Der Putten.

Charles Andreasson protesterar mot de låga lådliknade byggnaderna med platta tak som inte smälter in i området. Charles vill inte protestera mot en bebyggelse som sådan.

Se kommentar till Marita Carlsson och Peter Van Der Putten.

Inga-Lill Pettersson protesterar mot de två husen på berget ut mot Kolkärrens vägen.

Se kommentar till Marita Carlsson och Peter Van Der Putten.

Kerstin Axell är fastighetsägare till Styrso 3:317. Axell menar att förslaget inte värnar om ursprunglig byggnadstradition på Styrso. Befintlig bebyggelse ligger klimatskyddad och mycket få hus ligger på omgivande höjder. Föreslagen bebyggelse skulle avvika avsevärt från byggnadstraditionen och medföra en betydande siluettpåverkan.

Många nybyggen på Styrso har enligt Axell under senare år anpassats till äldre byggnadstradition för att passa in i den äldre bebyggelsen. Om byggnationen tillåts kommer nuvarande byggnadstradition brytas och en ny stil permanentas något som Stadsbyggnadskontoret inte anser är önskvärt menar Axell. Kerstin Axell hänvisar till ett bygglov i Långedrag där Stadsbyggnadskontoret meddelar att ”i känsliga områden bör därför planförhållandena ses över och tillägg göras för att värna värdefull/typisk bebyggelse eller landskapsbild”.

Axell anser att illustrationerna måste utvecklas och bli fler och att en visualisering i exempelvis BIM ska göras.

De föreslagna byggnaderna kommer på grund av det höga läget påverkas av utsläpp från fast bränsle eldning från befintlig bebyggelse. Befintlig bebyggelse kan påverkas av ökad dagvattenavledning från den nya exploateringen menar Axell.

Kerstin Axell menar att en miljökonsekvensutredning ska upprättas som:

- redovisar det ekologiska systemet samt den socioekonomiska och kulturella miljön i en komplett dokumentation.
- redovisar påverkan på människors hälsa.
- bullerstörningar från Försvaret samt från Göteborg city airport.
- förändringar av landskapsbilden.
- utreder påverkan på området som sammanhängande biotop samt konsekvenser för den Hägerkoloni som finns i våtmarkerna i området.
- utreder den gångväg som planeras inom strandskyddsområdet.

Förslaget kommer enligt Kerstin Axell medföra stora ingrepp i naturen till följd av ett kortsiktigt byggnadsprojekt. Ingreppen sker bland annat till följd av teknisk försörjning i anslutning till bebyggelsen.

Axell påpekar att trafiken inte är tillräckligt utredd i programmet och att uppställningsplatser för elbilar samt tillgängligheten ska lösas och redovisas bättre. En bebyggelse skapar även ett ökat behov av parkering vid Saltholmen.

Samråd bör enligt Axell hållas med Försvarmakten för att klara ut deras intressen i området. Handlingen är enligt Axell inte skickad till berörda statliga myndigheter inom försvaret.

Enligt Axell bör det utredas om kallelsen är lagenlig då väsentlig information saknades i följebrevet, ett kompletterande följebrev sändes ut för sent.

Axell menar att Stadsbyggnadskontoret vidare bör utreda:

- annan lämplig mark för byggnation.
- aktualisera de demografiska uppgifterna som finns i programmet.
- finns det behov av den typ av bostäder som föreslås, finns det inte ett större behov av hyreslägenheter och seniorboende.

Skulle förslaget vinna kraft är det enligt Axell aktuell med en prövning enligt EU-direktiven då det uppenbart endast gynnar en aktör.

Kommentar: Som komplement till programhandlingen finns en fysisk modell. Modellen har varit tillgänglig under hela samrådstiden för programmet. Även en digital 3D modell finns upprättad som arbetsunderlag. Då området ligger på en kupera plats är det svårt att hitta punkter där bebyggelsen redovisas på ett bra sätt från omgivande miljöer. Planhandlingen har kompletterats med ytterligare fotomontage för att tydligt påvisa påverkan från angränsande områden.

Under samrådet kommer en naturinventering att ske i området, huvudsakligen för att studera förekomsten av mindre blåvinge. Kompensationsåtgärder kan bli aktuellt.

I behovsbedömningen har Länsstyrelsen och Stadsbyggnadskontoret gjort bedömningen att detta förslag inte innebär någon negativ påverkan på människors hälsa.

Förslaget innebär inte någon anlagd gångstig inom strandskyddat område.

Avsikten med förslaget är att byggnader och vägar ska placeras med största hänsyn till landskapet, för att minimera ingreppen i landskapet och naturen.

I detaljplanen tas hänsyn till uppställningsplatser för såväl elbilar som cyklar. De boende kan inte förutsätta att få parkeringar på Saltholmen, däremot är avsikten att de ska kunna erbjudas att ingå i en bilpool med platser på Saltholmen.

Stadsbyggnadskontoret beklagar felet i utskicket men anser inte att det finns skäl att genomföra ett programsamråd på nytt. Under processen kommer ytterligare två tillfällen att lämna in synpunkter på förslaget varför chanserna att påverka och framföra sin åsikt inte gått förlorade. I samtliga handlingar som har gått ut till allmänheten har funnits kontaktuppgifter på flera handläggare på kommunen och möjlighet att ställa frågor om ärendet har funnits under hela samrådstiden.

Det föreslagna området är med i Göteborg Översiktsplan samt i den fördjupade översiktsplanen för Styrso. I båda planerna redovisas området som lämplig mark för bostadsbebyggelse.

Detaljplanens innehåll rörande demografiska uppgifter har aktualiserats.

Se även kommentar till Länsstyrelsen samt Maurits och Monica Kjellberg. För information från försvaret se Skaraborgs regementes yttrande.

Claes Eric Axell lämnar samma synpunkter som Kerstin Axell.

Se ovan för kommentarer.

Övriga

Hyresgästföreningen har inget att erinra mot förslaget.

Naturskyddsföreningen anser att kommunen borde utreda lämpligare platser för ny byggnation och att detta i allra största mån borde ske inom redan exploaterad mark. Det är angeläget att bevara den orörda natur som finns och i högsta grad skärgårdsmiljön. Naturskyddsföreningen anser att det är viktigt att inte påverka landskapsbilden och att husen därför inte bör placeras på höjderna. Föreningen påpekar att det är viktigt att påverkan på miljön minimeras och att det är betydelsefullt att bästa tillgängliga miljöteknik används.

Föreningen anser inte att handlingen tydligt redovisar avstånden till strandskyddet.

Föreningen vill att det i samrådshandlingen redovisas på vilka grunder förslaget inte bedöms påverka miljömålen, den biologiska mångfalden, naturmiljön, landskapet eller

friluftslivet negativt. Föreningen anser att kvaliteten på friluftslivet påverkas av den förändrade landskapsbilden som planen medför.

För att minimera påverkan på miljön anser föreningen att det är viktigt att det satsas på bilpooler vid Saltholmen. Ett ökat båtliv bidrar till svallvågor som leder till erosion, det stör även fågellivet samt ger upphov till ökade utsläpp.

Kommentar: Det föreslagna området är med i Göteborg Översiktsplan samt i den fördjupade översiktsplanen för Styrso, som lämplig mark för bostadsbebyggelse. Förslaget berör inte strandskyddat område och planhandlingarna har kompletterats med en karta som tydligare redovisar detta.

Avsikten är att boende i området ska erbjudas att ingå i bilpool. Inga parkeringsplatser vid Saltholmen för privatbilar kan erbjudas.

Kommunen har genomfört en behovsbedömning enligt PBL 5 kap 18 § och miljöbalken 6 kap 11 § (MB). Kommunens ställningstagande grundar sig på bedömningarna att ett genomförande av detaljplanen:

- *inte bedöms negativt påverka möjligheterna att uppfylla nationella och regionala miljömål.*
- *inte bedöms ge upphov till en stor miljöpåverkan på biologisk mångfald, naturmiljö, landskap, friluftsliv, fornlämningar, vatten etc.*
- *inte ge upphov till risker för människors hälsa eller för miljön.*
- *inte bidrar till att några miljö kvalitetsnormer överskrids.*
- *inte påverkar några områden eller natur som har erkänd nationell eller internationell skyddsstatus, t ex Natura 2000, riksintressen eller naturreservat.*

Behovsbedömningen har stämts av med Länsstyrelsen för beslut innan samråd om programmet.

Se även kommentar till Länsstyrelsen, Miljöförvaltningen samt Park- och naturförvaltningen.

Jan Winge har ett sommarhus i närheten och har följande synpunkter:

- Det är angeläget att byggnaderna får en gestaltning som överrensstämmer med god skärgårdsarkitektur. Skepparhus kallas ofta byggnader som tillhör denna tradition. Femkantiga hus är inte förenliga med skärgårdstraditionen.
- Att minimera ingrepp i naturen genom sprängning har inte något självständigt värde när området väl tas i bruk. Att däremot kräva en takhöjd som minimerar brott mot horisontlinjen är däremot ett positivt sätt att minimera ingrepp i naturen, även om det medför krav på sprängning i större utsträckning.
- Det är angeläget att det går att angöra området från två håll då användningen av elbilar troligen kommer att öka.

Samrådshandlingen är enligt Winge otydlig och illustrationerna inte tillräckligt talande. Winge ställer även frågor om var fornminnet omfattar.

Kommentar: Programmet är det första skedet i planprocessen, varför illustrationer och förslag kommer att utvecklas under processen.

Då det med hänsyn till de befintliga fastigheternas utbredning inte är möjligt att skapa en genomfartsgata genom området har förslaget utformas med en möjlighet till rundkörning i området.

Då Stadsbyggnadskontoret ansåg att det var viktigt för de boende på Styrso att få ta del av så stor del av materialet som möjligt har modellen över området funnits att se på stadsdelskontoret på Styrso.

Se även kommentar till Länsstyrelsen och Kulturnämnden.

Jan Jägervall och Ove Andersson påpekar att Styrso i sin helhet ingår i riksintresset för Kulturmiljövården samt beskriver områdets topografi samt bebyggelse och kulturmiljön. Med hänsyn till detta anser de att trafiken genom Styrso By måste begränsas och inte utökas. Så gott som all genomfartstrafik på Styrso utgår från Styrso Bratten och förslaget kommer att innebära en ökad genomfartstrafik genom Styrso By och på Halsviksvägen. Inte minst under byggtiden kommer detta att bli ett problem. De menar att det är nödvändigt att en ny plan upprättas för hur den ökade motortrafiken ska fördelas över fler genomfartsleder på Styrso. Fler färjeturer till Styrso Tången ger ett bättre nyttjande av Sandvik för godsavlastning, vilket är ett sätt att fördela trafiken samtidigt som stora miljöfördelare med kortare resvägar uppnås.

Kommentar: Stadsbyggnadskontoret instämmer i att förslaget kommer att innebära ökad trafik genom Styrso by. Synpunkterna om ökade turer till Tången har framförts till Västtrafik.

Christer Carlsson anser att berget med de föreslagna byggrätterna är ett bra ställe att bygga på. Christer anser att den norra delen har nyttjats väl medan den södra delen inte är det. Den större byggnaden borde flyttas upp till platån och ändras till smålägenheter på rad. Villan utmed Dammkärrsvägen borde få en plats högra upp på berget. Återvinningsstationen kan ligga kvar men ska uppföras som en riktig återvinningsstation.

Kommentar: Stadsbyggnadskontoret har bearbetat synpunkterna och förslaget har reviderats. Då behovet och önskemål av innehållet av en byggnad vid infarten till området inte är helt klarlagd skapas en flexibilitet i planen med flera olika användningsområden. Byggnaden har sänkts till två våningar.

De tidigare föreslagna mindre lägenheterna har flyttats upp på berget och ligger i de friliggande byggnaderna som utformas som parhus. Den föreslagna villan utmed Dammkärrsvägen tas bort och platsen nyttjas för återvinningsstationen.

Ändringar

Programmet har inte reviderats efter synpunkter som har inkommit under programsamrådet. Synpunkterna har redovisats och kommenterats i denna samrådsredogörelse samt legat till grund för framtagandet av samrådshandlingen för detaljplanen.

Birgitta Löof
Planchef

Sirpa Antti-Hilli
Planarkitekt

Camilla Lidholm
Norconsult